

	1.1		4,8		33,36						
	1.2		0,14		0,97						
	1.3		1,13		7,85						
	1.4		2,22		15,43						
	1.5		3,4		23,63						
П		2,70		18,76		2	25,0	1,35	0,74	1,48	0,50
	2.1		1,66		11,54						
	2.2		1,04		7,22						
Усього		14,39	14,39	100,0	100,0	8	100,0	1,80	0,56	4,44	0,87

Нами встановлено, що частка озера у структурі ОБС становить 8,69%, а частка ОБК, що включає й палеозеро – 13,26%. Частка ландшафтної сукцесії природно-аквального комплексу озера становить 13,48 %, а цілісного ОБК – 26,69%. Розробка таких ландшафтно-картографічних моделей ОБК дозволить відстежувати функціонування та еволюцію озер, вживати оптимізаційних заходів їх природокористування та прогнозування розвитку в умовах глобальних змін клімату.

ЛІТЕРАТУРА

1. Conolly J. Archaeology and paleogeography of a Lake-Wetland complex: Modeling the postglacial evolution of the Kawartha Lakes, Ontario. *Geoarchaeology*. 2020. 1-18.
2. Мартинюк В. О., Томченко О. В. Використання засобів дистанційного зондування Землі до оцінювання природно-антропогенних трансформацій озер Поліського регіону. *Український журнал дистанційного зондування Землі*. 2021. Т. 8. № 2. С. 27-35.

ТЕМАТИЧНІ КАРТИ ОСНОВНИХ АГРОХІМІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ГРУНТІВ ЗДОЛБУНІВЩИНИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Остапчук С. М.

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри геодезії та картографії
Національного університету водного
господарства та природокористування*

Кушнірук Н. В.

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
кафедри геодезії та картографії
Національного університету водного
господарства та природокористування*

Агрохімічні властивості ґрунту є важливими показниками, що обумовлюють можливості самого існування рослин, їх зростання, формування врожаю. Вони включають різні фізичні, хімічні та біологічні параметри, які визначаються взаємодією мінеральних, органічних та мікробіологічних компонентів ґрунту. До

основних агрохімічних властивостей ґрунту відносять уміст гумусу, азоту, фосфору, калію та рівень кислотності.

Як правило, сучасний агрохімічний стан ґрунтів не є оптимальним. Переважна більшість з них характеризується відхиленням від рекомендованих значень тих чи інших показників, а це, у свою чергу, робить неможливим вирощування стабільних високих врожаїв сільськогосподарських культур.

При виконанні агрохімічних досліджень ґрунтів одним з важливих і перевірених інструментів є картографічне моделювання. Такий підхід дозволяє вивчати просторову варіабельність різних агрохімічних показників, виконувати аналіз та оцінку стану сільськогосподарських угідь, планувати вирощування найбільш доцільних культур, визначати потребу у добривах та інших агротехнічних заходах, приймати необхідні рішення по збереженню довкілля.

Питання тематичного картографування ґрунтів мають широке висвітлення у наукових публікаціях. Серед них можна виділити дослідження, які стосуються розробки та побудови карт стану ґрунтів окремих регіонів [4, 6]. Впровадження сучасних технологій для удосконалення методики картографічних досліджень ґрунтів є актуальним і перспективним завданням, про що свідчать наукові праці багатьох авторів [1-3, 5, 7].

Метою даного дослідження є вивчення та аналіз динаміки агрохімічних властивостей ґрунтів на території колишнього Здолбунівського району Рівненської області із застосуванням картографічного моделювання. Для цього використано узагальнені результати останніх ІХ-ХІ турів планової агрохімічної паспортизації земель, яка проводилася ДУ «Держґрунтоохорона». Такі обстеження видаються достатньо об'єктивними і за рекомендаціями повинні виконуватися через кожні 5 років. Найбільшу площу сільськогосподарських угідь від обстежених площ у регіоні займають світло-сірі опідзолені слабокам'янисті, темно-сірі опідзолені, світло-сірі і сірі опідзолені середньозмітні та сірі опідзолені слабозмітні ґрунти.

Через те що агрохімічний контроль виконувався точково в межах вибраних полів окремих агроформувань з найбільш типовими для даної території характеристиками (самі ж поля могли змінювати своє розміщення та розміри, а агроформування крім цього й назви, а то й припиняти своє існування), то для зручності подальшого аналізу за стандартною процедурою було обчислено середньозважені показники умісту гумусу, азоту, фосфору, калію, кислотності в ґрунтах на території діючих на той час сільських рад (які були до адміністративно-територіальної реформи 2020 року). Зазначений підхід є відомим і знайшов належне практичне використання.

Отримані таким чином відомості було систематизовано, внесено у створену базу даних та використано для побудови авторських тематичних карт із застосуванням програмного забезпечення ArcMap. На картах за допомогою стандартної кольорової шкали та відповідних символів представлено якісну та кількісну інформацію стосовно зазначених показників агрохімічних властивостей ґрунтів, що дає змогу віднести їх до можливих проблемних чи потенційно родючих земель. За основний спосіб зображення обрано картограми. При відсутності вхідних інформаційних даних картограми показано білим кольором. Побудову

серії з 15 тематичних карт здійснено у масштабі 1:250 000 (проекція Гаусса-Крюгера, система координат Pulkovo 1942 GK Zone 5). Побудовані авторські тематичні карти дають можливість при залученні інших додаткових і більш деталізованих даних прослідкувати динаміку основних агрохімічних властивостей ґрунтів, стати основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень по їх оптимізації, вирощуванню культур, моделюванню змін у властивостях ґрунтового покриву, здійсненню агрохімічних прогнозів та вдосконаленню сільськогосподарської практики на даній території.

ЛІТЕРАТУРА

1. Канівець С. В., Волков П. О., Лебедь В. В., Білівець І. І., Залавський Ю. В., Коростін О. В., Шигимага І. Л. Актуальність і переваги досліджень ґрунтового покриву на нових методичних засадах. Вісник Харківського національного аграрного університету: Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів. 2016. № 1. С. 82-87.
2. Ковальчук І. П., Ковальчук А. І. Структура цифрового атласу вартості земель України. Часопис картографії. 2019. № 20. С. 5-27.
3. Лебедь В. В., Залавський Ю. В. Сучасні методи дослідження ґрунтового покриву з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Вісник аграрної науки. 2018. № 96 (3). С. 84-86.
4. Остапчук С. М., Мартинюк П. Ю. Картографічне моделювання основних агрохімічних властивостей ґрунтів Волинської області. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2016. № 2 (74). С. 231-239.
5. Пивовар П. В., Никольок О. М., Топольницький П. П. Аналіз земного покриву територіальних громад Житомирської області з використанням ГІС-технологій. Український журнал природничих наук. 2022. № 2. С. 95-117.
6. Пономаренко О. М., Никифоров В. В., Яковенко В. М. Зміни хімічних і мікроморфологічних властивостей ґрунтів Полтавської області України за останні 130 років. Український географічний журнал. 2022. № 1. С. 18-26.
7. Рожко О. В. Науково-методичні засади укладання великомасштабного електронного атласу земельних ресурсів адміністративного району. Автореферат дис. ... канд. геогр. наук: 11.00.12. Київ, КНУ імені Тараса Шевченка. 2018. 22 с.

ЗНАЧЕННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ ДЛЯ ПІДТРИМАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ РІВНОВАГИ МІСЬКИХ ЕКОСИСТЕМ

Радик А. В.

*викладач, ВСП «Заліщицький фаховий коледж
ім. Є. Храпливого НУБіП України»*

В епоху прискореної урбанізації важливим напрямом досліджень стала екозбалансованість міст. Наразі для кожного міста характерне посилення ознак екологічних проблем на фоні зміни клімату і деградації природних ресурсів та надмірного антропогенного навантаження.